

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 VI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2025

Nr. 26

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 11 november 2024

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 25 oktober 2024 voorgelegd aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Bij brief van 7 november 2024 zijn ze door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Pool

De griffier van de commissie,
Brood

Vraag 262:

Kunt u een overzicht geven van alle acties en maatregelen die voortkomen uit het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming? Kunt u in het overzicht ook aangeven wanneer deze acties en maatregelen zijn begonnen, hoe lang ze doorlopen en welke nog in de toekomst gaan starten?

Antwoord:

Het programma is in 2021 gestart en loopt tot september 2026. Vanaf eind 2022 ontvangt u halfjaarlijkse rapportages waarin de voortgang van de verschillende actielijnen wordt beschreven. De volgende rapportage is in de week van 4 november met de Jeugdbrief naar de kamer gestuurd.

Hieruit komt naar voren dat er diverse hulpmiddelen voor professionals, in het bijzonder in de proeftuinen, gereed zijn. Een belangrijk hulpmiddel zal een gemeenschappelijk handelingskader voor professionals zijn dat eind 2025 gereed is. Hiermee maken we de gewenste gezinsgerichte werkwijzen concreet.

Verder levert het programma de inzichten voor de benodigde aanpassing van het stelsel van kind- en gezinsbescherming, met een studie naar mogelijke varianten voor een regionaal veiligheidsteam (in juli opgeleverd) en een bijdrage aan de uitwerking van een ontwikkelrichting (op te leveren in het voorjaar van 2025).

Vraag 263:

Wat heeft het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming tot nu toe concreet opgeleverd aan verbeteringen in de jeugdbeschermingsketen?

Antwoord:

De concrete winst voor ouders en kinderen ligt in de toepassing van betere samenwerking tussen professionals van verschillende organisaties en meer gezinsgerichte werkwijzen in de ruim tien proeftuinen van het programma, alsook in de navolging daarvan in andere regio's.

Uit de voortgangsrapportage van het programma komt keer op keer naar voren dat het op die manier lukt om gezinnen sneller dan voorheen en vaker zonder inzet van gedwongen maatregelen naar veiligheid te leiden.

Verder leveren de proeftuinen het inzicht dat het stelsel, zoals vastgelegd in de huidige regelgeving, belangrijke hinderpalen bevat om die nieuwe werkwijzen ook daadwerkelijk toe te passen. Tenslotte leveren zij materiaal op voor aanpassingen aan dat stelsel, zoals de ontwikkelrichting voor regionale veiligheidsteams die is beschreven in de Jeugdbrief van november 2024.

Vraag 286:

Er is 25 miljoen in 2025, oplopend naar 50 miljoen structureel, beschikbaar ter versterking van de rechtsbescherming in de jeugdbescherming, versterking van de familie- en jeugdrechtspraak, in de toegang tot het recht en institutionele vernieuwing van de Rechtspraak, kunt u nader specificeren welk deel van het bedrag naar welk doel gaat? Is 50 miljoen structureel wel genoeg voor al deze doelen? Zo ja, waar is deze inschatting op gebaseerd? Wanneer worden deze middelen verdeeld?

Antwoord:

Vanuit het budget voor «Goed bestuur en sterke rechtsstaat» (totaal 200 miljoen euro structureel) is 50 miljoen euro beschikbaar voor JenV. Deze middelen worden ingezet ter versterking van de rechtsbescherming in de jeugdbescherming, versterking van de familie- en jeugdrechtspraak,

in de toegang tot het recht en institutionele vernieuwing van de Rechtspraak. Over de verdeling van de middelen zult u voorafgaand aan de behandeling van de JenV-begroting 2025 bij nota van wijziging op de ontwerpbegroting 2025 worden geïnformeerd.

Vraag 434:

Hoeveel kost het om van de pilot kosteloze rechtsbijstand kinderscherming een structurele regeling te maken? Hoeveel kost het om bij het structureel maken van de pilot de doelgroep te verruimen naar beide ouders?

Antwoord:

In november stuurt SRb de toegezegde brief over de contouren van het wetsvoorstel Versterking rechtsbescherming in de jeugdbescherming. Daarin wordt u nader geïnformeerd over de plannen voor de kosteloze rechtsbijstand en over de dekking van deze plannen.

Vraag 435:

Op welke manier worden kinderen op dit moment in de rechtszaal bijgestaan of wie behartigt de belangen van kinderen in kinderschermingszaken? Er is nu een pilot rechtsbijstand voor ouders, welke ondersteuning krijgen kinderen (van een curator, advocaat, vertrouwenspersoon)?

Antwoord:

Het uitgangspunt van de wet is dat de minderjarige, en zijn of haar belang, in procedures door zijn of haar ouders, of een andere wettelijk vertegenwoordiger, wordt vertegenwoordigd. Op dit uitgangspunt bestaan in kinderschermingszaken uitzonderingen. Bij een conflict van belangen tussen de minderjarige en zijn of haar wettelijk vertegenwoordiger kan er voor de minderjarige ook een bijzonder curator worden aangewezen die de belangen van de minderjarige moet verdedigen als procespartij. In november stuurt SRb de toegezegde brief over de contouren van het wetsvoorstel Versterking rechtsbescherming in de jeugdbescherming. In deze brief wordt u geïnformeerd over de plannen voor de kosteloze rechtsbijstand en voor de ondersteuning van kinderen.

Vraag 514:

Hoeveel extra geld wordt er in 2025 uitgetrokken voor de zij-instroomregeling voor jeugdbeschermers? Hoeveel extra geld wordt daarvoor uitgetrokken in de jaren 2026 t/m 2029?

Antwoord:

In 2025 is 5 miljoen euro uitgetrokken voor de zij-instroomregeling voor jeugdbeschermers. Deze regeling stopt na 2025 en er zijn vanaf 2026 geen middelen meer beschikbaar.

Vraag 515:

Hoeveel extra zij-instromers zijn er in de jeugdbescherming komen werken in 2022, 2023 en 2024?

Antwoord:

Op peildatum 1 juli 2024 waren er, sinds de start van de regeling in 2023, 162 zij-instromers gestart bij de gecertificeerde instellingen. In de subsidieperiode 2023 t/m 2025 kunnen in totaal 300 zij-instromers starten bij de gecertificeerde instellingen.

Vraag 516:

Hoeveel extra geld wordt er in 2025 uitgetrokken voor de workloadverlaging voor jeugdbeschermers? Hoeveel extra geld wordt daarvoor uitgetrokken in de jaren 2026 t/m 2029?

Antwoord:

Vanaf 2025 wordt door het Rijk structureel 30 miljoen euro uitgetrokken voor de workloadverlaging van de jeugdbeschermers. Deze middelen zijn bij 1e suppletoire begroting 2024 toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. Conform de bestuurlijke afspraken van oktober 2023 zetten gemeenten vanaf 2025 eveneens 30 miljoen euro extra in voor de workloadverlaging.

Vraag 517:

Wat is de gemiddelde caseload voor jeugdbeschermers? Kunt u uiteenzetten hoe deze gemiddelde caseload zich de afgelopen vijf jaar heeft ontwikkeld?

Antwoord:

De gemiddelde workload is in de periode 1 december 2022 tot 1 april 2024 afgenomen van gemiddeld 17,1 kinderen per jeugdbeschermers naar gemiddeld 14,2 kinderen per jeugdbeschermers; een daling van –17%. In het kader van de motie-Hijink wordt per 1 december 2022 de gemiddelde workload bij de gecertificeerde instellingen gemonitord. Zie de tabel in de bijlage voor de ontwikkeling van de gemiddelde workload sinds 1 december 2022.

In de brief die de Staatssecretaris Rechtsbescherming uw Kamer ten behoeve van het Commissiedebat jeugdbescherming van 5 december 2024 zal toezenden, wordt u geïnformeerd over de actuele stand per 1 oktober 2024. De verwachting is dat de workload – conform de bestuurlijke afspraken die we met de VNG gemaakt hebben – verder zal zijn gedaald.

	1 dec. 2022	1 mei 2023	1 okt. 2023	1 april 2024
Gemiddelde workload per fte	17,1	16,3	15,3	14,2

Vraag 518:

Hoeveel is er in de jaren 2023 en 2024 uitgegeven aan het verlagen van de workload/caseload van jeugdbeschermers? Hoeveel van dat geld is uitgegeven?

Antwoord:

Het Rijk heeft via een subsidie aan de Gecertificeerde Instellingen in 2022 10 miljoen euro, in 2023 10 miljoen euro en vanaf 2024 via een storting in het gemeentefonds structureel 30 miljoen euro ingezet om de workload verlagen. Gemeenten hebben aanvullend in 2023 10 miljoen euro, in 2024 25 miljoen euro ingezet en zetten vanaf 2025 30 miljoen euro in voor de verlaging van de workload. Daarmee komt vanaf 2025 in totaal 60 miljoen euro beschikbaar voor de verlaging van de workload. Deze 60 miljoen euro is nodig om de nieuwe hogere tarieven te kunnen dekken en daarmee de gemiddelde workload te verlagen.

Op dit moment kan het Ministerie van JenV nog niet vaststellen of alle subsidieverleningen aan de Gecertificeerde Instellingen over 2022 en 2023 volledig tot uitputting zijn gekomen. Aan drie Gecertificeerde Instellingen is verlenging van de subsidieperiode verleend omdat zij nog niet volledige

in staat waren om de verleende subsidies daadwerkelijk uit te geven. De verwachting is deze middelen alsnog in 2024 tot besteding leiden.

Vraag 519:

Hoe lang wacht een jeugdige gemiddeld op een jeugdbeschermer? Kunt u deze wachttijd voor de afgelopen vijf jaar in een overzicht uiteen zetten?

Antwoord:

De wachtlijst is gedaald van 2.072 kinderen op 1 december 2022 naar 1.343 kinderen per 1 april 2024. De gemiddelde duur van de wachtlijst was 41 dagen op 1 december 2022 en gemiddeld 34 dagen op 1 april 2024. Zie de tabel in de bijlage voor de ontwikkeling van het aantal kinderen op de wachtlijst in deze periode.

In het kader van de motie-Hijink worden per 1 december 2022 de wachtlijst en wachttijd gemonitord. Het aantal kinderen die langer dan 5 dagen moeten wachten op een vaste jeugdbeschermer betreft zowel de kinderen die wachten bij de start van een maatregel op een vaste jeugdbeschermer (wachtlijst bij de start) als kinderen die al begeleid worden door een jeugdbeschermer maar door ziekteverzuim en personeelsverloop nog geen nieuwe vaste jeugdbeschermer hebben gekregen (interne wachtlijst). Bij kinderen op de interne wachtlijst is in de regel de begeleiding al gestart en ontvangen ze veelal al een vorm van jeugdhulp.

In de brief ten behoeve van het commissiedebat jeugdbescherming van 5 december 2024 zal de Staatssecretaris Rechtsbescherming u informeren over de actuele stand van de wachtlijst per 1 oktober 2024.

Wachtlijst	1 dec. 2022	1 mei 2023	1 okt. 2023	1 april 2024
Aantal kinderen	2.072	1.617	1.498	1.343
Gemiddelde duur (dagen)	41	22	19	34